KONFERENCJA

Kontrola udzielania zamówień publicznych – studium przypadków i doświadczenia organów kontroli

Warszawa, 24 listopada 2026 r.

Kontrola Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych na gruncie przepisów ustawy Pzp – aspekty teoretyczne oraz przykłady stwierdzonych naruszeń.

Tomasz Dudziński,
Urząd Zamówień Publicznych

Cel prezentacji:

- Przedstawienie podstaw prawnych i organizacyjnych kontroli Prezesa UZP.
- Przedstawienie rodzajów kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP.
- Przykłady naruszeń stwierdzonych w toku kontroli (*case stady*).
- Analiza skutków i znaczenia informacji o wyniku kontroli.
- Kierunki planowanych zamian dotyczących kontroli Prezesa UZP.

Podstawa prawna kontroli Prezesa UZP:

- Art. 596–617 ustawy Pzp – kompleksowe unormowanie kontroli w zakresie zgodności z przepisami ustawy Pzp.
- Zarządzenia Prezesa UZP regulujące procedurę kontroli (regulamin kontroli).
- Regulamin organizacyjny Urzędu Zamówień Publicznych.
- Powiązane regulacje: ustawa o finansach publicznych, ustawa o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.
- Akty prawa unijnego (Dyrektywy 2014/24/UE i 2014/25/UE) – jako kontekst systemowy.

Organy kontroli na gruncie ustawy Pzp:

- Prezes Urzędu,
- organy, o których mowa w art. 6 ustawy o kontroli w administracji rządowej, z wyłączeniem Prezesa Rady Ministrów,
- regionalne izby obrachunkowe,
- instytucje zarządzające w rozumieniu przepisów dotyczących realizacji programów w zakresie polityki spójności, programów rozwoju obszarów wiejskich, planu strategicznego dla wspólnej polityki rolnej oraz funduszy wspierających sektory morski lub rybacki

Rola Prezesa Urzędu:

- Prezes UZP – jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach zamówień.
- Przykładowe kompetencje Prezesa UZP:
  - kontrolna,
  - opiniodawcza,
  - edukacyjna,
  - analityczna i koordynacyjna.
- Zadania obejmują m.in. analizę rynku, publikację raportów, prowadzenie postępowań kontrolnych, wydawanie opinii, opracowywanie wzorów dokumentów.

Rola Prezesa Urzędu (art. 469 pkt 1 ustawy Pzp).

- Prezes UZP czuwa nad systemem zamówień, w szczególności czuwa nad przestrzeganiem zasad udzielania zamówień i dokonuje kontroli procesu udzielania zamówień w zakresie przewidzianym ustawą, oraz upowszechnia zasady etyki zawodowej osób wykonujących zadania w systemie zamówień.
- Zgodnie z postanowieniami regulaminu organizacyjnego UZP zadania kontrolne Prezesa Urzędu wykonywane są przez Departament Kontroli Zamówień Publicznych, który zajmuje się przeprowadzaniem kontroli doraźnych (następczych i uprzednich) wszczynanych z urzędu lub na wniosek, a także przeprowadzaniem obligatoryjnych kontroli uprzednich.

Kontrola Prezesa UZP – cele kontroli:

- Kontrola Prezesa UZP ma na celu sprawdzenie zgodności postępowania o udzielenie zamówienia z przepisami ustawy Pzp w zakresie działań lub zaniechań Zamawiającego podejmowanych w trakcie procedury (kontrola prowadzone jest przez pryzmat zasady legalizmu).
- Poza zakresem oceny kontroli Prezesa UZP pozostaje analiza postępowań przez pryzmat:
  - Zasady gospodarności;
  - Zasady celowości;
  - Zasady rzetelności.

Kontrola Prezesa UZP – ogólne ramy kontroli:

Przedmiotem kontroli może być procedura postępowania o udzielenie zamówienia, zawarcia lub zmiany umowy.

Przepisy ustawy Pzp dotyczące kontroli stosuje się odpowiednio do:

- kontroli postępowania o zawarcie umowy ramowej,
- dynamicznego systemu zakupów,
- systemu kwalifikowania wykonawców lub konkursu,
- zawarcia lub zmiany umowy ramowej.

Kontrola Prezesa UZP – ogólne ramy kontroli.

- Stan faktyczny sprawy ustala się na podstawie całokształtu materiału zebranego w toku kontroli, w szczególności dokumentów związanych z postępowaniem, wyjaśnień kierownika zamawiającego i pracowników zamawiającego, opinii biegłych oraz wyjaśnień innych podmiotów.
- Dokumentacja przekazywana w ramach kontroli powinna zostać dostarczona w postaci elektronicznych oryginałów albo kopii dokumentów sporządzonych w formie papierowej, uprzednio poświadczonych za zgodność z oryginałem przez kierownika zamawiającego lub osobę przez niego należycie umocowaną.

Kontrola Prezesa UZP – ogólne ramy kontroli.

- Art. 597 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy Pzp, określają zasady współpracy między organami kontroli, jak też przewidują, że w przypadku powzięcia przez organ kontroli informacji o przeprowadzonej wcześniej kontroli danego zamówienia przez inny organ kontroli, organ ten uwzględnia wyniki przeprowadzonej wcześniej kontroli.
- Uwaga: w trakcie czynności kontrolnych weryfikuje się, czy postępowanie było przedmiotem kontroli innej instytucji, jeśli tak to są one uwzględniane (w szczególności powyższa okoliczność dotyczy procedur dofinasowanych ze środków UE).

Uprawnienia Prezesa UZP w trakcie prowadzenia kontroli.

- Prowadząc kontrolę, Prezes UZP może:

1) żądać od kierownika zamawiającego niezwłocznego przekazania kopii dokumentów związanych z postępowaniem o udzielenie zamówienia, potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez kierownika zamawiającego,

2) żądać od kierownika zamawiającego, od pracowników zamawiającego oraz innych podmiotów udzielenia, w terminie przez niego wyznaczonym, wyjaśnień w sprawach dotyczących przedmiotu kontroli, w formie pisemnej albo w formie elektronicznej;

Uprawnienia Prezesa UZP w trakcie prowadzenia kontroli (cd.).

3) zasięgnąć opinii biegłego, jeżeli ustalenie lub ocena stanu faktycznego sprawy lub dokonanie innych czynności kontrolnych wymaga wiadomości specjalnych.

Analiza dokumentacji kontrolowanego postępowania dokonywana jest wieloaspektowo, tj. zakresie:

- treść (np. czy z treści przekazanego dokumentu wynika fakt wykazania spełniania warunku udziału w postępowaniu),
- formy (w szczególności, gdy przepisy odrębne wymagają określonej formy dla danego dokumentu),
- terminowości (czy dokument został złożony we właściwym terminie, czy potwierdza stan na wymagany dzień).

Rodzaje kontroli Prezesa UZP:

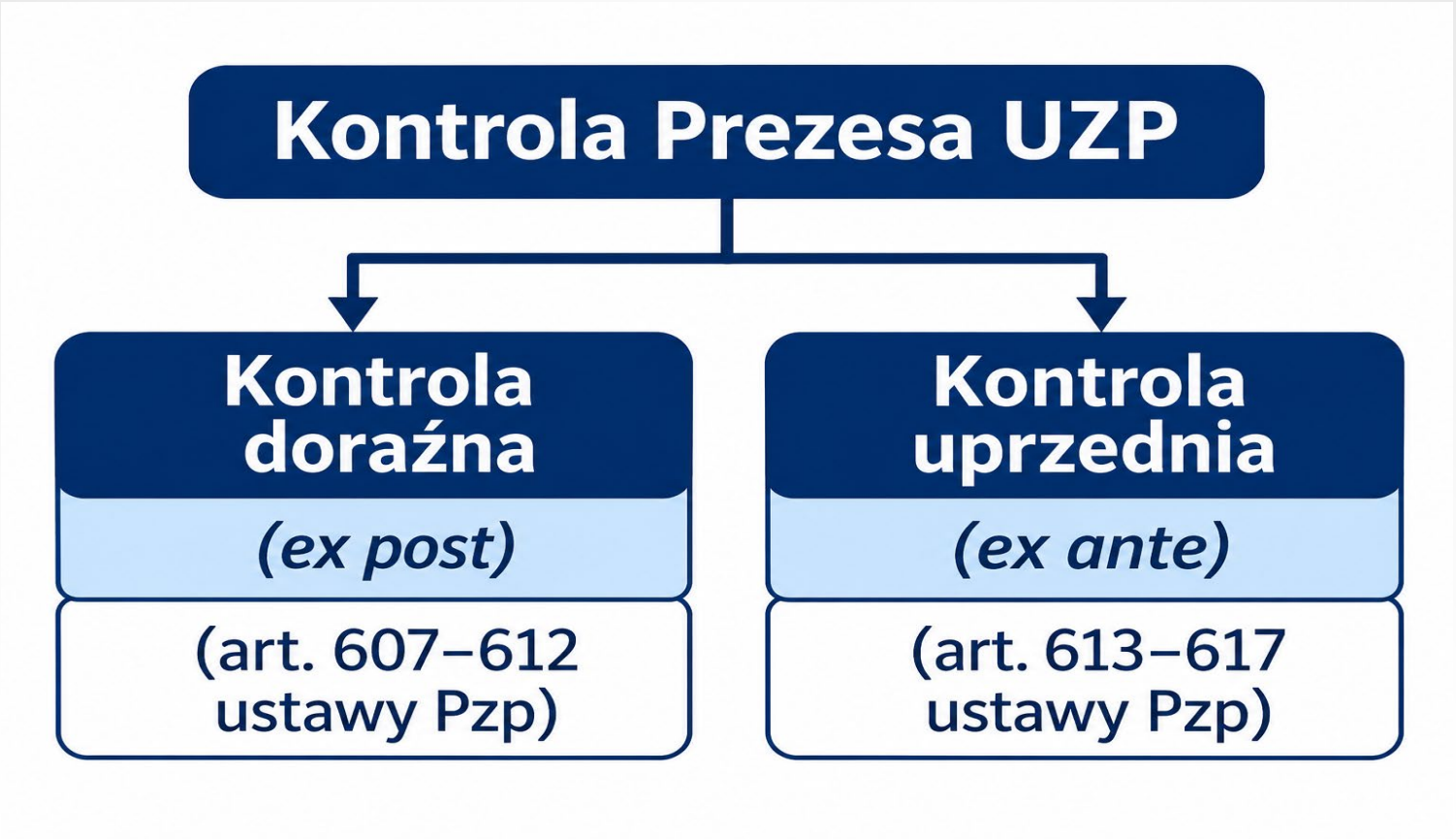

Kontrola doraźna:

- jest wszczyna z urzędu lub na wniosek (krąg wnioskodawców nie jest ograniczony, brak konieczności wykazywania interesu prawnego, brak opłaty),
- jest wszczynana w przypadku uzasadnionego przypuszczenia, że w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego doszło do naruszenia przepisów ustawy, które mogło mieć wpływ na jego wynik,

Kontrola doraźna:

- wszczęcie kontroli doraźnej może nastąpić nie później niż w terminie **4 lat** od dnia udzielenia zamówienia lub unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia.
- może zostać wszczęta zarówno przed zawarciem umowy (kontrola doraźna- uprzednia), jak i po zawarciu umowy z wybranym wykonawcą (kontrola doraźna-następcza),

Kontrola doraźna:

- w przypadku kontroli doraźnej uprzedniej ustawa Pzp w art. 607 ust. 4 wskazuje , że w stosunku do niej zastosowanie znajdują przepisy art. 613 ust. 4 (doręczenie dokumentacji jako początek kontroli), art. 615 ust. 2 (wstrzymanie kontroli ze względu na wniesione odwołanie) oraz art. 616 ust. 1 3 i 5 (elementy informacji o wyniku oraz termin na jej doręczenie, obowiązek informacyjny w zakresie sposobu wykonani zaleceń pokontrolnych).
- brak odesłania do art. 616 ust. 2 ustawy Pzp – w zakresie zakazu zawarcia umowy.

Kontrola doraźna:

- kontrola doraźna wszczęta na wniosek prowadzona jest wyłącznie **w zakresie zarzutów** wynikających z informacji zawartych we wniosku o wszczęcie kontroli.
- Możliwość odstępstwa o ww. zasady: W przypadku ujawnienia, że doszło do innego naruszenia przepisów ustawy niewskazanego we wniosku o wszczęcie kontroli, które mogło mieć wpływ na wynik postępowania lub konkursu albo zawarcia lub zmiany umowy lub umowy ramowej z naruszeniem przepisów ustawy, Prezes Urzędu może rozszerzyć zakres kontroli z urzędu.

Kontrola doraźna:

- dotyczy wszystkich zamówień bez względu na źródło finansowania, w tym również zamówień współfinansowanych ze środków UE,
- jest wszczyna obligatoryjnie, jeśli wniosek został złożony przez instytucję zarządzającą lub na wniosek agencji płatniczej, o której mowa w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich - jeżeli z uzasadnienia wniosku instytucji zarządzającej lub agencji płatniczej wynika, że zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu o udzielenie zamówienia doszło do naruszenia przepisów ustawy.

Etapy kontroli doraźnej Prezesa UZP:

- **Etap I: postępowanie wyjaśniające.**
- stanowi wstępny etap kontroli doraźnej i ma na celu ustalenie, czy zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że doszło do naruszenia przepisów ustawy, które mogło mieć wpływ na wynik postępowania lub konkursu albo zawarto lub zmieniono umowę lub umowę ramową z naruszeniem przepisów ustawy.
- Uwaga: Na tym etapie Prezes UZP wielokrotnie występuje o uzupełnienie wniosku poprzez wskazanie wpływu wykazywanych naruszeń w na wynik postępowania.

Etapy kontroli doraźnej Prezesa UZP:

- Niepotwierdzenia uzasadnionego przypuszczenia, o zaistnieniu naruszenia mającego wpływ na wynika postępowania oznacza, że postępowanie wyjaśniające kończy się informacją o braku podstaw do dalszego prowadzenia kontroli, która przekazywana jest do wnioskodawcy oraz zamawiającego. Informacja o odmowie zawiera również uzasadnienie do odmowy.
  Termin na zakończenie postępowania wyjaśniającego: bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie **6 miesięcy** od dnia wszczęcia kontroli doraźnej.

Etapy kontroli doraźnej Prezesa UZP:

- **Etap II:** Postępowanie kontrolne.
- Warunek: potwierdzenia, że ustalony stan faktyczny sprawy daje podstawy do uzasadnionych przypuszczeń, iż w postępowaniu lub konkursie doszło do naruszeń przepisów Pzp, które to naruszenia mogły mieć wpływ na jego wynik albo zawarto lub zmieniono umowę lub umowę ramową z naruszeniem przepisów Pzp.
- Naruszenia stwierdzone na tym etapie uwzględniane są w informacji o wyniku kontroli doraźnej.

Minimalny zakres informacji o wyniku kontroli wynikające z ustawy Pzp:

- określenie postępowania, które było przedmiotem kontroli,
- informacja o stwierdzeniu naruszeń lub ich braku.
- W praktyce sporządzane przez Prezesa Urzędu informacje o wynikach kontroli zawierają takie dane, jak: określenie zamawiającego, nazwę przedmiotu zamówienia, rodzaj zamówienia, tryb, w jakim prowadzono postępowanie, wartość zamówienia, datę wszczęcia postępowania przetargowego oraz informację, czy dane postępowanie było współfinansowane ze środków UE.

Procedura wnoszenia zastrzeżeń od informacji o wyniku kontroli doraźnej.

- od wyniku kontroli doraźnej zamawiającemu przysługuje prawo wniesienia do Prezesa UZP umotywowanych zastrzeżeń w terminie **7 dni** od dnia doręczenia informacji o wyniku kontroli;
- zastrzeżenia rozpatrywane są przez Prezesa UZP w terminie **15 dni**;
- w przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń Prezes UZP przekazuje zastrzeżenia do zaopiniowania przez KIO która, wyraża, w formie uchwały w terminie **15 dni**.
- Uchwała KIO jest wiążąca dla Prezesa i stanowi ostateczne rozpatrzenie zastrzeżeń.

Konsekwencje stwierdzonych naruszeń.

- Po przeprowadzaniu kontroli doraźnej Prezes UZP może:

a) nałożyć karę pieniężną – w przypadkach wskazanych w dziale XII i na zasadach określonych w przepisach art. 618-622 ustawy Pzp (procedura w trybie KPA, dotyczy jedynie podmiotów, o których mowa o których mowa w art. 4 pkt 3, w tym wykonujących działalność sektorową, oraz, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3);

b) wystąpić do sądu o unieważnienie umowy w całości lub w części, w przypadkach wskazanych w art. 459 ust 1 ustawy Pzp, tj. zmiany umowy dokonanej z naruszeniem art. 454 oraz art. 457 ust. 1 (uprawnienie to wygasa z upływem 4 lat od dnia zawarcia umowy lub jej zmiany).

Konsekwencje stwierdzonych naruszeń.

- Prezes Urzędu Zamówień Publicznych zawiadamia również właściwego rzecznika dyscypliny finansów publicznych, jeżeli stwierdzone naruszenie ustawy Pzp stanowi jednocześnie naruszenie dyscypliny finansów publicznych (art. 17 undfp) i zostało popełnione przez podmiot podlegający odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych w myśl ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.
- W przypadku kontroli zamówień współfinasowanych ze środków UE zawiadamiane są też odpowiednie instytucje (IZ, IP).

Obligatoryjna kontrola uprzednia.

- Prezes UZP przeprowadza kontrolę udzielanych zamówień przed zawarciem umowy (kontrola uprzednia) współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, jeżeli wartość zamówienia dla:

  1) robót budowlanych - jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 20 000 000 euro;

  2) dostaw lub usług - jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 10 000 000 euro.

Definicja zamówienia współfinasowanego ze środków UE.

- Kluczowym warunkiem do przeprowadzenia kontroli uprzedniej, obok ww. wartości zamówienia, jest jego współfinansowanie ze środków Unii Europejskiej.
- Ustawa Pzp nie definiuje pojęcia zamówienia współfinasowanego ze środków UE.
- Mając na uwadze powyższe, co do zasady za zamówienie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, w odniesieniu do którego Prezes Urzędu zobligowany będzie do przeprowadzenia kontroli uprzedniej należy uznać:

– zamówienie objęte projektem, dla którego została zawarta umowa o dofinansowanie projektu;

– zamówienie objęte projektem, dla którego wniosek o dofinansowanie został pozytywnie oceniony formalnie i merytorycznie, nawet jeżeli nie została zawarta umowa o dofinansowanie projektu.

Definicja zamówienia współfinasowanego ze środków UE.

- Dodatkowo, w ramach uzgodnień z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej przewidziano kilka wyjątków od ww. zasady - w zależności od programu, w ramach którego współfinansowane jest dane zamówienie, tj. w przypadku:

- programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS), w tym sektora energetyka - za zamówienie kwalifikujące się do kontroli uprzedniej należy uznać zamówienie występujące w projekcie ujętym w Wykazie Projektów Zidentyfikowanych do FEnIKS (opublikowanym na stronie internetowej programu);
- sektora transportu kolejowego w programie FEnIKS oraz w programie Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW) - za zamówienie kwalifikujące się do kontroli uprzedniej należy uznać zamówienie występujące w projekcie ujętym w Krajowym Programie Kolejowym;

Definicja zamówienia współfinasowanego ze środków UE.

- Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) - za zamówienie kwalifikujące się do kontroli uprzedniej należy uznać zamówienia, które na moment przedłożenia dokumentacji do kontroli uprzedniej Prezesa Urzędu objęte są przedsięwzięciem, dla którego został rozpatrzony pozytywnie wniosek o dofinansowanie w ramach inwestycji, przy czym środki pochodzące z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, przeznaczone na wsparcie muszą mieć charakter bezzwrotny;
- programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy - dodatkowo do kontroli uprzedniej powinny być kierowane zamówienia objęte projektem, którego beneficjent otrzymał informację o jego wyborze do dofinansowania, zgodnie z art. 56 ust. 3 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021 -2027;

Definicja zamówienia współfinasowanego ze środków UE.

- programów drogowych, tj.:

- Programu budowy 100 obwodnic na lata 2020-2030 (PB100O) oraz
- Programu Budowy Dróg Krajowych do 2030 r. (PBDK2030),

zamówienia publiczne realizowane w ramach ww. programów drogowych traktowane są jako docelowo współfinansowane ze środków UE.

Kontrola uprzednia, ma:

- po pierwsze charakter prewencyjny, ponieważ prowadzona jest przed podpisaniem umowy z wybranym wykonawcą,
- po drugie kompleksowy, tj. dotyczy całej procedury udzielenia zamówienia, a jej celem jest sprawdzenie zgodności całego postępowania z przepisami ustawy Pzp.

Powyższe oznacza w praktyce, iż Prezes UZP w Informacji o wyniku kontroli informuje o braku stwierdzonych naruszeń lub stwierdzeniu naruszeń przepisów ustawy Pzp zarówno formalnych, tj. niemających wpływu na wynik postępowania, jak również mogących mieć wpływ na jego wynik, co w konsekwencji może skutkować wydaniem zaleceń pokontrolnych, w myśl art. 616 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp.

Wszczęcie kontroli uprzedniej.

- Wszczęciem kontroli uprzedniej jest doręczenie Prezesowi Urzędu kopii dokumentacji postępowania w celu przeprowadzenia kontroli uprzedniej.
- Uwaga: W celu usprawnienia procesu prowadzenia kontroli Prezes UZP wydał oraz udostępnił na stronie internatowej praktyczne Instrukcje dotyczące dokumentacji przesyłanej do kontroli, która w szczególności znajduje zastosowanie do kontroli uprzednich.

Zgodnie z powyższym dokumentem w celu usprawnienia procesu kontroli:

1. Zaleca się uporządkowanie przekazywanej kopii dokumentacji w kolejności chronologicznej odzwierciedlający faktyczny przebieg postępowania,

Wszczęcie kontroli uprzedniej.

2. Przekazywana dokumentacja powinna w sposób niebudzący wątpliwości umożliwić weryfikację terminowości działań podejmowanych przez podmioty biorące udział w postępowaniu, w tym celu zaleca się przekazywanie stosownych potwierdzeń w zakresie publikacji dokumentów, potwierdzeń wysyłki oraz potwierdzeń odbioru.
3. W przypadku przekazywania kopii dokumentacji w postaci elektronicznej, nazwy folderów oraz plików powinny w sposób oczywisty korespondować z ich merytoryczną zawartością.
4. Kopia dokumentacji postępowania powinna zostać przekazana w taki sposób, aby możliwa była weryfikacja kwalifikowanych podpisów elektronicznych, ewentualnie zamawiający może przekazać dokument, potwierdzający dokonanie weryfikacji dokumentów złożonych przez wykonawców i opatrzonych kwalifikowanymi podpisami elektronicznymi.

Wstrzymanie wykonywania kontroli.

- W sytuacji, gdy po przekazaniu kopii dokumentacji do kontroli zostanie wniesione odwołanie lub skarga, zamawiający ma obowiązek niezwłocznie poinformować o tym Prezesa UZP. W wyniku zawiadomienia o wniesionym odwołaniu Prezes UZP wstrzymuje wykonanie kontroli do czasu wydania przez KIO wyroku lub postanowienia.

Możliwość odstąpienia od przeprowadzenia kontroli uprzedniej.

- Prezes UZP w przypadku udzielania zamówień w częściach może odstąpić od przeprowadzenia kontroli uprzedniej, jeżeli wartość poszczególnych części zamówienia jest mniejsza niż kwoty, o których mowa w art. 613 ust. 2 ustawy. Ponadto, Prezes Urzędu może też odstąpić od przeprowadzenia kontroli uprzedniej na wniosek instytucji zarządzającej, jeżeli w ocenie tej instytucji postępowanie zostało przeprowadzone w sposób zgodny z przepisami ustawy. O odstąpieniu informowany jest zamawiający, a w przypadku wniosku instytucji zarządzającej również wnioskodawca.

Zakończenie kontroli uprzedniej.

- Zakończeniem kontroli uprzedniej jest doręczenie zamawiającemu informacji o wyniku kontroli uprzedniej, zawierającej w szczególności:
- określenie postępowania, które było przedmiotem kontroli uprzedniej;
- informację o stwierdzeniu naruszeń lub ich braku;
- zalecenia pokontrolne, jeżeli w toku kontroli uprzedniej stwierdzono, że jest zasadne unieważnienie postępowania lub usunięcie stwierdzonych naruszeń.

Doręczenie informacji o wyniku kontroli uprzedniej.

- Doręczenie informacji o wyniku kontroli uprzedniej następuje nie później niż w terminie **14 dni**, a w przypadku kontroli uprzedniej szczególnie skomplikowanej nie później niż w terminie **30 dni** od dnia doręczenia materiałów, o których mowa w art. 605 ust. 1 ustawy Pzp, tj. przekazywanych na żądanie Prezesa Urzędu uzupełnianych dokumentów, wyjaśnień oraz opinii biegłych na podstawie, których ustala się stan faktyczny kontrolowanego postępowania.
- Uwaga: Stosownie do dyspozycji art. 616 ust. 4 ustawy Pzp - do czasu doręczenia informacji o wyniku kontroli zamawiający nie może zawrzeć umowy (*stand-still*).

Procedura wnoszenia zastrzeżeń od informacji o wyniku kontroli uprzedniej.

- od wyniku kontroli uprzedniej zamawiającemu przysługuje prawo wniesienia do Prezesa UZP umotywowanych zastrzeżeń w terminie **7 dni** od dnia doręczenia informacji o wyniku kontroli;
- zastrzeżenia rozpatrywane są przez Prezesa UZP w terminie **15 dni**;
- w przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń Prezes UZP przekazuje zastrzeżenia do zaopiniowania przez KIO która, wyraża, w formie uchwały w terminie **15 dni**.
- Uchwała KIO jest wiążąca dla Prezesa i stanowi ostateczne rozpatrzenie zastrzeżeń.

Zakończenie kontroli uprzedniej.

- Uwaga praktyczna: Czas trwania kontroli uprzedniej uzależniony jest od skali kontrolowanego postępowania, ilość dokumentów koniecznych do przeanalizowania, jak również stopnia skomplikowania danego postępowania, a w konsekwencji wątpliwości, jakie mogą powstać w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych, które wymagają należytego zbadania przez Prezesa Urzędu. Tym samym Zamawiający realizujący projekty, w ramach których udzielają zamówień podlegających obligatoryjnej kontroli uprzedniej Prezesa UZP winni uwzględnić czas niezbędny na przeprowadzenie kontroli uprzedniej w harmonogramie realizacji projektu.

Przykłady stwierdzonych (case study):

I. KU/53/23/DKZP

Zamawiający: Centrum Obsługi Administracji Rządowej

Rodzaj zamówienia: usługi

Przedmiot zamówienia: Świadczenie usług telefonii ruchomej wraz z dostawą telefonów komórkowych, modemów i kart SIM

Stwierdzone naruszenie: art. 99 ust. 4 ustawy Pzp w zw. z art. 16 pkt 1 ustawy Pzp, poprzez ostateczne sformułowanie SWZ, w tym opisanie przedmiotu zamówienia, w sposób utrudniający uczciwą konkurencję, skutkujące uprzywilejowaniem w postępowaniu o udzielenie zamówienia sprzętu producentów konkretnych modeli telefonów, co powodowało, że zaoferowanie urządzeń innych producentów stanowiło wyłącznie teoretyczną możliwość.

Przykłady stwierdzonych (case study):

Zalecenie: unieważnienie postępowania na podstawie art. 255 pkt 6 ustawy Pzp, jako obarczonego niemożliwą do usunięcia wadą uniemożliwiającą zawarcie niepodlegającej unieważnieniu umowy w sprawie zamówienia publicznego.

Krajowa Izba Odwoławcza **uchwałą z dnia 19.12.2023 r. (sygn. akt KIO/KU 20/23)** potwierdzała stanowisko zaprezentowane w informacji o wyniku wskazując, iż sporządzenie opisu przedmiotu zamówienia z naruszeniem art. 99 ust. 4 w zw. z art. 16 pkt 1 ustawy Pzp winno prowadzić do unieważnienia postępowania przez Zamawiającego, gdyż na ty etapie postępowania, tj. po otwarciu ofert na ma możliwości konwalidowania wady postępowania w zakresie błędów popełnionych w opisie przedmiotu postępowania.

Przykłady stwierdzonych (case study):

II. KND/153/24/DKZP

Zamawiający: Powiat Rawski

Rodzaj zamówienia: roboty budowlane

Przedmiot zamówienia: Rozbudowa Szpitala Św. Ducha w celu utworzenia oddziału geriatrii i opieki długoterminowej wraz z adaptacją pomieszczeń na oddział geriatryczny.

Stwierdzone naruszenie: art. 2 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 4 pkt 1, art. 16 pkt 2 oraz 17 ust. 2 ustawy Pzp poprzez zawarcie umowy nr 284/2024 na realizację zadania bez zastosowania przepisów ustawy Pzp, w sytuacji gdy Zamawiający był do tego zobowiązany, a w konsekwencji naruszenie zasady przejrzystości oraz zasady legalizmu, która wyklucza udzielenie zamówienia publicznego wykonawcy niewybranemu zgodnie z przepisami ustawy Pzp.

Przykłady stwierdzonych (case study):

Krajowa Izba Odwoławcza **uchwałą z dnia 24.11.2025 r. (sygn. akt KIO/KD 17/25)** potwierdzała stanowisko zaprezentowane w informacji o wyniku wskazując, że przepisy ustawy PZP nie zawierają regulacji umożliwiającej zamawiającemu ponowne zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego, po jej wcześniejszym rozwiązaniu, na podstawie wyników uprzednio rozstrzygniętego postępowania. Jedynie w art. 455 ust. 1 ustawy PZP ustawodawca przewidział okoliczności, które są traktowane jako nieistotne i zezwalają instytucji zamawiającej na zmianę umowy w sprawie zamówienia publicznego, bez konieczności przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia.

Przykłady stwierdzonych (case study):

III. KND/72/26/DKZP

Zamawiający: Gmina Brudzeń Duży

Rodzaj zamówienia: roboty budowlane

Przedmiot zamówienia: Budowa żłobka w m. Sikórz

Stwierdzone naruszenie: art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a, pkt 7 i pkt 10 w związku z art. 109 ust. 1 pkt 8 i pkt 10 ustawy Pzp, poprzez bezpodstawne odrzucenie oferty wykonawcy, który zamierzała powierzyć realizację części przedmiotu podwykonawcy w przypadku braku zastrzeżenia konieczności osobistej jego realizacji przez wykonawcę, pomimo złożenia w treści oferty oraz JEDZ oświadczenia o samodzielnej realizacji przedmiotu zamówienia.

Przykłady stwierdzonych (case study):

Krajowa Izba Odwoławcza **uchwałą z dnia 09.10.2026 r. (sygn. akt KIO/KD 21/26)** potwierdzała stanowisko zaprezentowane w informacji o wyniku wskazując, iż za nie do pogodzenia z naczelnymi zasadami prowadzenia zamówień publicznych oraz za ewidentne naruszenie przepisów Pzp uznać należy odrzucenie oferty w sytuacji, w której wykonawca realizował swoje uprawnienie do korzystania z potencjału podwykonawców w sposób prawidłowy.

Przykłady stwierdzonych (case study):

IV. KU/126/25/DKZP

Zamawiający: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

Rodzaj zamówienia: roboty budowlane

Przedmiot zamówienia: Zaprojektowanie i rozbudowa drogi krajowej nr 25 na odcinku Konin-Rychwał (z węzłem)

Stwierdzone naruszenie: art. 133 ust. 1 ustawy Pzp, poprzez zaniechanie udostępnienia całości treści SWZ od dnia publikacji ogłoszenia o zamówieniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (Formularz 3.5. Wykaz robót, Formularz 3.6. Wykaz osób stanowiących załącznik do IDW).

Przykłady stwierdzonych (case study):

Krajowa Izba Odwoławcza **uchwałą z dnia 06.03.2026 r. (sygn. akt KIO/KU 4/26)** potwierdzała stanowisko zaprezentowane w informacji o wyniku wskazując, iż stwierdziła, że zaniechanie dołączenia do SWZ, a następnie udostępnienia: Formularza 3.5. „Wykaz robót" oraz Formularza 3.6. „Wykaz osób", które od początku stanowiły jej część składową, spowodowane było przeprowadzeniem przedmiotowego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego bez zachowania należytej staranności, do której zamawiający jako profesjonalny uczestnik rynku jest zobowiązany i stanowiło naruszenie art. 133 ust. 1 ustawy Pzp

Przykłady naruszeń stwierdzanych w toku kontroli :

- art. 137 ust. 1 ustawy Pzp poprzez brak dokonania zmiany treści specyfikacji warunków zamówienia;
- art. 90 ust. 1 ustawy Pzp poprzez brak dokonania przez zamawiającego zmiany stosownych zapisów ogłoszenia o zamówieniu;
- art. 128 ust. 1 ustawy Pzp poprzez zaniechanie wezwania konsorcjum do złożenia oświadczenia wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia, o którym mowa -w art. 117 ust. 4 ustawy Pzp lub dokumentów wymaganych na potwierdzenie spełnienia warunku,

Przykłady naruszeń stwierdzanych w toku kontroli (cd.):

- art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp poprzez zaniechanie zwrotu wadium wykonawcom nie później niż w terminie 7 dni od dnia upływu terminu związania ofertą
- art. 137 ust. 1 w zw. z art. 137 ust. 4 ustawy Pzp poprzez zaniechanie ujednolicenia postanowień swz i ogłoszenia o zamówieniu w zakresie spełnienia warunku dotyczącego zdolności technicznej i zawodowe.
- art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp poprzez niezasadne odrzucenie oferty wykonawcy podczas gdy nie była ona niezgodna z warunkami zamówienia określonymi w SWZ,
- art. 255 pkt 5 ustawy Pzp poprzez unieważnienie postępowania, pomimo iż nie wystąpiła przesłanka wskazana w treści przepisu.

Praktyczne działania mające na celu usprawnienie procesu kontroli uprzedniej:

- pozostawanie w bieżącym kontakcie z Zamawiającymi, w szczególności z tymi, którzy przekazują wiele postępowania do kontroli uprzedniej (wskazanie priorytetowych postępowań, przyspieszenie procedury uzupełnienie dokumentacji);
- agregacja wezwań do uzupełnień – o ile jest to możliwe ze względu na obszerność dokumentacji przekazanej do kontroli;
- formułowanie i publikacja instrukcji oraz wytycznych np. co do sposobu przekazywanej dokumentacji.

Ilość kontroli prowadzonych w latach 2023-2026

Wnioski o kontrole doraźne

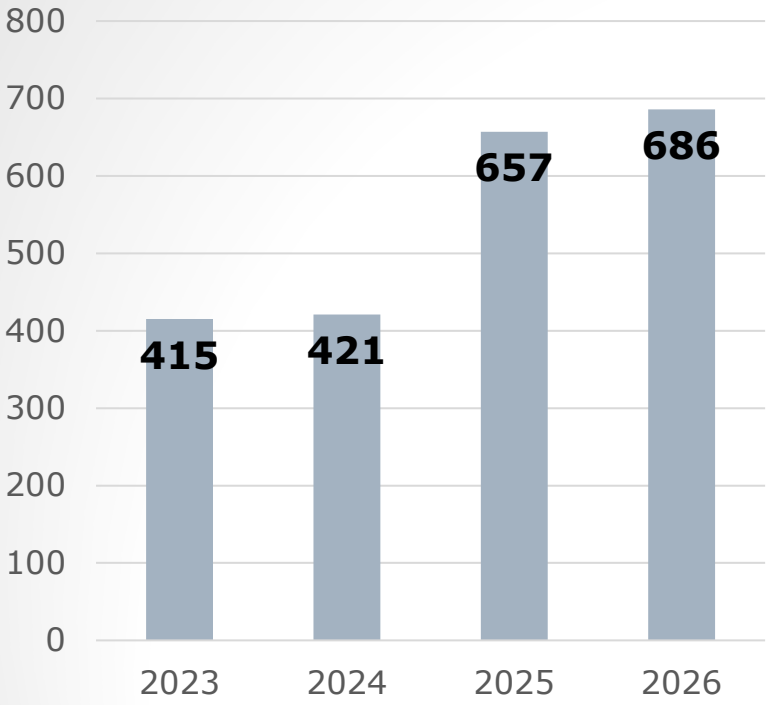

Wnioski o kontrole uprzednie

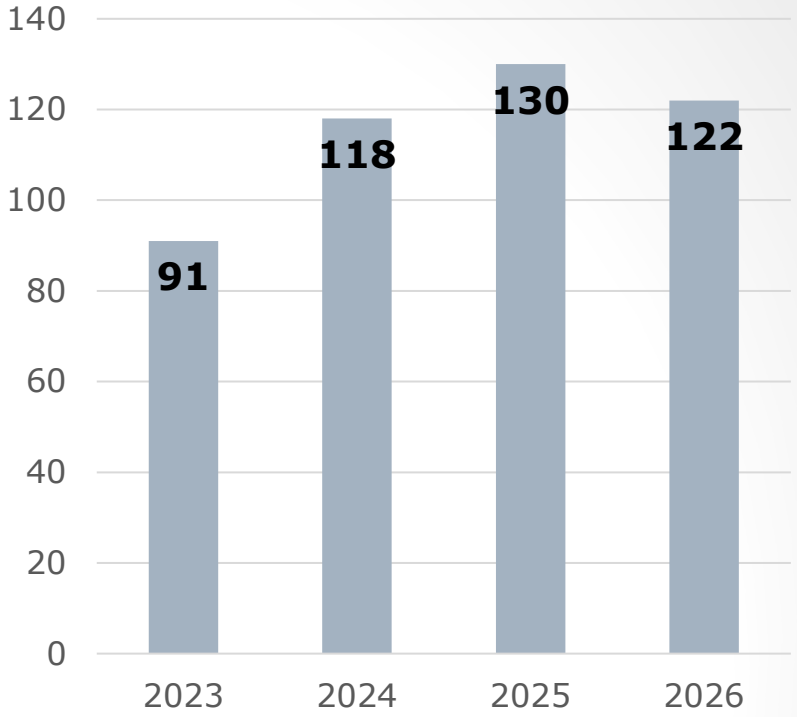

Inne zadania Prezesa UZP powiązane z kontrolą (art. 469 pkt 23-25):

23) przedstawia stanowisko w związku z wątpliwościami interpretacyjnymi między organami kontroli, o których mowa w art. 596 ust. 2, na wniosek organu kontroli;

24) opiniuje kwestionariusz kontroli, o którym mowa w art. 599 ust. 1, o ile organ kontroli zwróci się o wydanie opinii;

25) wykonuje zadania państwa członkowskiego, o których mowa w art. 13 ust. 5, art. 14 ust. 5–7, art. 36 ust. 1 i art. 38 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2560 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny (Dz. Urz. UE L 330 z 23.12.2022, str. 1), w kontekście postępowań o udzielenie zamówienia.

Znaczenie kontroli dla systemu zamówień publicznych:

- kontrola wzmacnia przejrzystość i zaufanie do systemu,
- pozwala na identyfikację słabych punktów regulacji prawnych,
- dane z kontroli stanowią podstawę do zmian legislacyjnych i opracowań analitycznych,
- umożliwia tworzenie baz dobrych praktyk oraz wytycznych dla uczestników rynku zamówieni publicznych,
- wpływa pozytywnie na jakość procesów zakupowych i profesjonalizację uczestników rynku.

Postulaty na przyszłość:

- zwiększenie roli kontroli systemowej, aby umożliwić jeszcze w szerszym zakresie formułowanie wniosków systemowych,
- rozwój analityki danych badanie informacji pokontrolnych oraz formułowanie zaleceń w kontekście stwierdzanych naruszeń,
- elektronizacja procesu kontroli poprzez przygotowanie narzędzi informatycznych służących m.in. do analizy dokumentacji przekazywanej do kontroli.

- Dziękuję za uwagę.